

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 7Csp/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8525201096
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2026:8525201096.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v sporovej veci žalobcu: Slovenská televízia a rozhlas, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 56 398 255 proti žalovanej: A. A., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXXX/XX, XXX XX B. C., občan SR, v konaní o zaplatenie 21,64 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 13.10.2025 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 21,64 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je verejnoprávna inštitúcia zriadená podľa § 30 ods. 1 zákona č. 157/2024 Z.z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov, účinného od 1.7.2024, a Rozhlas a televízia Slovenska zriadená podľa doterajších predpisov sa ku dňu účinnosti tohto zákona zrušuje. Slovenská televízia a rozhlas sa ku dňu účinnosti tohto zákona stáva právnym nástupcom Rozhlasu a televízie Slovenska a preberá všetky jeho práva a povinnosti ku dňu účinnosti tohto zákona. Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti (ďalej len „úhrada“) podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 v znení účinnom do 30.6.2023, ktorá je v zmysle § 6 ods. 1 Zákona vo výške 4,64 eur, pričom úhrada sa platí mesačne. Kontrolou úhrad v zmysle § 8 zákona č. 340/2012 Z.z. žalobca zistil, že žalovaná ku dňu podania návrhu na tunajší súd nezaplatila úhradu v zmysle zákona za obdobie 1.11.2021 – 30.11.2021. Predchodca žalobcu v zmysle § 10 ods. 2 zákona č. 340/2012 Z.z. písomnou výzvou zo dňa 14.2.2024 odoslanou prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., vyzval žalovanú na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy vo výške 2,40 eur. Nakoľko žalovaná nezaplatila úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia uvedenej výzvy, je žalovaná povinná v zmysle § 10 ods. 3. Zákona č. 340/2012 Z.z. zaplatiť aj pokutu vo výške 17,- eur. Dlh žalovanej predstavuje sumu 4,64 eur, ktorá pozostáva z 1 neuhradeného mesačného predpisu v kontrolovanom období 1.11.2021 – 30.11.2021. Výška dlhu je súčinom počtu neuhradených predpisov v kontrolovanom období a sadzby úhrady v zmysle § 6 ods. 1 Zákona. Žalobca uviedol, že pohľadávka predstavuje sumu 21,64 eur (z toho istina vo výške 4,64 eur a pokuta vo výške 17,- eur podľa § 10 zákona č. 340/2012 Z.z.) a zaplatené poštové sadzby vo výške 2,40 eur.

2. Žalovanej bola žaloba spolu s prílohami doručená dňa 11.11.2025, avšak doposiaľ sa k nej nevyjadrila.

3. Podľa § 297, veta druhá, písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

4. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

5. V tomto prípade žalovaná nepoprela skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. To znamená, že platí fikcia o ich nespornosti. Nakoľko aj hodnota sporu neprevyšuje 1.000 eur a je splnená aj podmienka jednoduchého právneho posúdenia veci v zmysle § 297 veta druhá písm. b) CSP, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. V zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 25.3.2026 o 12.15 hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 24.2.2026.

6. Žalobca je vyberateľom úhrady podľa zákona č. 340/2012 Z.z.. Žalovaná je platiteľom tejto úhrady v zmysle citovaného zákona. Za obdobie od 1.11.2021 do 30.11.2021 žalovanej vznikol dlh spolu v sume 21,64 eur, pozostávajúci z istiny nezaplatených úhrad za 1 neuhradený mesačný predpis vo výške 4,64 eur a pokuty vo výške 17,- eur podľa § 10 zákona č. 340/2012 Z.z.. Do dňa podania žaloby žalovaná z uvedeného neuhradila ani časť, i napriek písomnej výzve na zaplatenie nedoplatku právneho predchodcu žalobcu adresovanej žalovanej. Z tohto titulu si pôvodný žalobca uplatnil aj nárok na úhradu poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 2,40 eur.

Zistený skutkový stav súd podriadil pod tieto zákonné ustanovenia:

7. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 157/2024 Z.z. o Slovenskej televízii a rozhlasu a o zmene niektorých zákonov Rozhlas a televízia Slovenska zriadená podľa doterajších predpisov sa ku dňu účinnosti tohto zákona zrušuje. Slovenská televízia a rozhlas sa ku dňu účinnosti tohto zákona stáva právnym nástupcom Rozhlasu a televízie Slovenska a preberá všetky jeho práva a povinnosti ku dňu účinnosti tohto zákona.

8. Podľa § 30 ods. 18 zákona č. 157/2024 Z.z. o Slovenskej televízii a rozhlasu a o zmene niektorých zákonov výber a vymáhanie úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania, ktorú bol platiteľ úhrady podľa zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom k 30. júnu 2023 povinný zaplatiť do 30. júna 2023, ako aj vymáhanie iných pohľadávok, ktoré vznikli na základe nezaplatenia tejto úhrady, vykonáva odo dňa účinnosti tohto zákona Slovenská televízia a rozhlas podľa zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. júna 2023; takto vybrané a vymožené úhrady, ako aj vymožené iné pohľadávky sú príjmom Slovenskej televízie a rozhlasu a sú určené na finančné zabezpečenie hlavnej činnosti Slovenskej televízie a rozhlasu.

9. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z. o úhradách o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30.6.2023 (ďalej len „ZoÚ“), vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

10. Podľa § 3 písmeno a) ZoÚ, platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

11. Podľa § 6 ods. 1 ZoÚ, platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c).

12. Podľa § 7 ods. 1 ZoÚ, povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom.

13. Podľa § 7 ods. 2 ZoÚ úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

14. Podľa § 7 ods. 3 ZoÚ úhradu možno zaplatiť jednorazovo za štvrťrok, polrok alebo rok; platiteľ je povinný zaplatiť úhradu do posledného dňa prvého kalendárneho mesiaca obdobia, za ktoré sa táto úhrada platí.

15. Podľa § 7 ods. 4 ZoÚ úhradu alebo jej časť zaplatenú bez právneho dôvodu je vyberateľ úhrady povinný platiteľovi vrátiť do 60 dní odo dňa

a) zistenia tejto skutočnosti vyberateľom úhrady alebo

b) doručenia písomnej žiadosti platiteľa o vrátenie úhrady alebo jej časti; k žiadosti platiteľ priloží doklad preukazujúci nárok na vrátenie tejto úhrady alebo jej časti.

16. Podľa § 7 ods. 5, 6 ZoÚ právo na vrátenie úhrady alebo jej časti podľa odseku 4 zanikne uplynutím dvoch rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola úhrada vyberateľovi úhrady zaplatená. Úhrada sa platí na účet vyberateľa úhrady.

17. Podľa § 10 ods. 1 ZoÚ, platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady.

18. Podľa § 10 ods. 2 ZoÚ, ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady.

19. Podľa § 10 ods. 3 ZoÚ, ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

20. Podľa § 10 ods. 5 ZoÚ, nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadzieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ a spotrebiteľ.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

28. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

30. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

31. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

32. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

33. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

34. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

35. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Súd dospel k právnomu záveru:

36. Súd právny vzťah, z ktorého žalobca odvodzuje nárok, posúdil ako spotrebiteľský v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a rozhodoval o ňom ako o spotrebiteľskom spore s ochranou slabšej strany podľa prvého dielu, druhej hlavy (§290 a nasl.) CSP. K posúdeniu hmotno-právneho základu tohto sporu ako spotrebiteľského súd uvádza nasledovné:

37. Otázka spotrebiteľského charakteru právneho vzťahu sporových strán je relevantná s ohľadom na zákon č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom. V zmysle jeho ustanovení je platiteľom úhrady fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny ako odberateľ pre spotrebu v byte alebo rodinnom dome. Zákon uvádza, že sa jedná o úhrady za služby verejnosti, ktorá je platená v prospech Slovenskej televízie rozhlasu v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania pre finančné zabezpečenie služieb verejnosti v tejto oblasti. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvou o dodávke elektrickej energie v zmysle osobitného zákona sa osoba, na ktorú sa nevzťahujú zákonné výnimky, zároveň stáva platiteľom úhrady za zabezpečenie služieb verejnosti v oblasti rozhlasového a televízneho vysielania poskytovaného STVR. Na základe zmluvy, ktorá nepochybne spotrebiteľskou zmluvou je, teda vzniká pre takéhoto spotrebiteľa od tejto zmluvy odvodený iný záväzok vo vzťahu k verejnoprávnej inštitúcii. Pokiaľ ide o službu v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania, možno konštatovať, že neexistuje právny vzťah medzi STVR a poplatníkom, v rámci ktorého by dochádzalo k výmene plnení.

38. Súd má za to, že medzi službou verejnoprávneho vysielania a sporným poplatkom, či úhradou (tiež „koncesionársky poplatok“) existuje priama súvislosť, aj keď povinnosť zaplatiť tento poplatok nevyplyva z bezprostredného poskytnutia služby, ktorej priamu hodnotu by tento poplatok či úhrada predstavovala, ale tento poplatok súvisí výlučne s uzavretou zmluvou o dodávke elektrickej energie bez prípadnej súvislosti s preukázanou držbou televízneho prijímača, či rozhlasového aparátu. Aj samotný prístup k takejto službe možno považovať za voľný, nepodliehajúci zaplateniu poplatku ako v prípade napr. zaplatenia poplatku za službu prijímania kódovaných televíznych staníc, kedy až zakúpením príslušného kódovacieho zariadenia možno sledovať takéto televízne vysielanie.

39. Napriek skutočnosti, že zmluva medzi platiteľom úhrady a žalobcom nevzniká klasickým spôsobom podpisom čo i len formulárovej zmluvy, nemožno prehliadnúť skutočnosť, že podmienkou jej vzniku je uzavretie klasickej spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda táto „pridružená zmluva“ má byť nejakým spôsobom právne posúdená, zrejme musí byť posúdená v súlade s prvotnou zmluvou, od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou je. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti môžeme dospieť k záveru, že sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú napriek verejnoprávnemu charakteru žalobcu a napriek skutočnosti, že príjmy z týchto úhrad sa používajú výhradne na zabezpečenie služieb verejnosti. Zo Smernice Rady č. 93/13/ES vyplýva, že sa jedná o smernicu, ktorá sa vzťahuje na podmienky zmlúv, okrem iného medzi dodávateľmi služieb a spotrebiteľmi. Teda nie je nutné, aby predmetom dodávky bol len tovar, ale môžu to byť aj služby, aj keď sú platené paušálne, bez ohľadu na ich dodanie, či rozsah tohto dodania. Z vyššie uvedených dôvodov teda možno dospieť k záveru, že aj na predmetný spor je nutné aplikovať ust. § 290 a nasl. CSP.

40. Ide o odvodený záväzok vo vzťahu k verejnoprávnej inštitúcii. Ak by sa aj pripustila možnosť, že nejde o spotrebiteľský vzťah, potom za relevantné treba považovať vzťahy aj len súvisiace. V tomto smere zákon zaraďuje pod režim spotrebiteľského práva nielen spory zo spotrebiteľských zmlúv, ale aj spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou (porov. slovo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou v § 290 CSP).

41. Napriek skutočnosti, že vzťah priamo medzi platiteľom úhrady a RTVS nevznikol tým najbežnejším spôsobom („zmluvou“), nemožno prehliadať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie „štandardnej“ spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda tento „pridružený vzťah“ má byť nejakým spôsobom právne posúdený, zrejme musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke elektriny), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou nepochybne je.

42. Záver o spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu medzi sporovými stranami podporujú aj argumenty právnej logiky, konkrétne argumentum a contrario. Ak by súd prijal právny záver, v zmysle ktorého RTVS nemá postavenie dodávateľa, poprel by tým judikáтуру Súdneho dvora Európskej únie o vymedzení dodávateľa v prípadoch poskytovania služieb verejnoprávnymi korporáciami (napr. C-147/16). Z obsahu súdneho spisu je zároveň zrejmé, že žalovaná nevystupuje v právnom postavení fyzickej osoby, ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti. A práve túto skutočnosť možno považovať za základný dôvod na podporu spotrebiteľskej povahy sporu, nakoľko aj v prípade vysielacej služby Rozhlasu a televízie Slovenska, teraz Slovenskej televízie a rozhlasu, ide o službu, a ak ju žalovaná neprijala na obchodné účely (tiež profesiu či zamestnanie), ide čisto o spotrebu takejto služby.

43. Vzhľadom na uvedené nemožno konštatovať iné než, že žalovaná vystupuje v danej veci v pozícii faktického spotrebiteľa, pri ktorom základom plnenia je odber elektrického prúdu. Je nepochybné, že povinným subjektom je fyzická osoba, ktoré prijíma službu a právny vzťah nevzniká ex lege, ale na základe zloženej právnej skutočnosti, kde pristupuje k zákonnej povinnosti zložka existencie spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej s poskytovateľom služieb elektriny. Ide teda o faktický odvodený spotrebiteľský vzťah, keďže ak by absentovala spotrebiteľská zmluva o dodávke elektriny, nevznikol by ani záväzok plniť.

44. K posúdeniu spotrebiteľského základu právnej povahy tohto sporu súd v ďalšom odkazuje na ustálenú prax súdov (porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 20CoCsp/6/2020 zo dňa 29.4.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 6Co/93/2017 zo dňa 29.5.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 10Co/8/2021 zo dňa 17.6.2021), od ktorej súd nevidí dôvod sa odkloniť. Rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 10Co/8/2021 zo dňa 17.6.2021 dokonca priamo vychádza z premisy consumer povahy obdobného sporu bez toho, aby túto povahu širšie zdôvodňoval, pričom sa hlbšie zaoberá následkami vyplývajúcimi z tejto premisy, a to zákazu vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 54a Občianskeho zákonníka.

45. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 6Co/93/2017 z 29.5.2018 bol po ustálení spotrebiteľskej povahy sporu potvrdený rozsudok súdu nižšej inštancie, ktorým tento súd úhradu za obdobie viac ako 3 rokov pred podaním žaloby nepriznal, prihliadajúc na všeobecnú premlčaciu dobu podľa predpisov občianskeho práva a ex offo zohľadnenie premlčania § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Nálezom Ústavného súdu SR PL.ÚS 11/2016-60 zo dňa 7.2.2018 ale ústavný súd rozhodol o ústavnej nekonformnosti citovaného § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa

(jeho nesúlady s čl. 46 ods. 1, v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR). Túto ústavnú nekonformnosť § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa zákonodarca konvalidoval prijatím novely Občianskeho zákonníka Zákonom č. 343/2018, ktorým sa Občiansky zákonník doplnil o § 54a v tomto znení: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.“, a to s účinnosťou od 5.12.2018.

46. Žalobca podal na tunajší súd žalobu dňa 13.10.2025, teda za účinnosti citovaného § 54a Občianskeho zákonníka. Žalobca tak nie je oprávnený vymáhať premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy.

47. Podľa § 6 ods. 1 ZoÚ platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eur za každý jeden začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a) ZoÚ, ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c) ZoÚ. Vychádzajúc z citovaných ustanovení splatnosť úhrady za príslušný mesiac bola do konca tohto príslušného kalendárneho mesiaca a nasledujúcim dňom sa platiteľ úhrady dostal do omeškania. Týmto dňom začala plynúť aj premlčacia lehota vo vzťahu ku každej jednej úhrade osobitne. Ak žalobca podal žalobu na súd dňa 13.10.2025, premlčané by boli všetky predpísané úhrady splatné viac ako tri roky pred 13.10.2025, tzn. pred 13.10.2022. Žalobca preto nemá nárok na úhrady splatné pred 13.10.2022, teda ani splatnú úhradu za mesiac 11/2021, ktorú si žalobca uplatnil zjavne po uplynutí premlčacej doby, preto v tomto prípade možno konštatovať, že nárok žalobcu nebol uplatnený včas a pohľadávka je v tejto časti premlčaná.

48. Pokiaľ ide o uplatnený nárok žalobcu na pokutu vo výške 17,- € a v poštovné vo výške 2,40 €, súd konštatuje, že ak žalobca nevyzval písomne žalovaného na zaplatenie úhrady do 60 dní od zistenia omeškania so zaplatením úhrady, nemohol mu vzniknúť ani nárok vyplývajúci z ust. §10 ods. 2, 3 ZoÚ. Zákon, tak ako je vyššie citovaný, hovorí o zistení skutočnosti spočívajúcej v omeškaní platiteľa so zaplatením úhrady a je na žalobcovi, aby preukázal, kedy túto skutočnosť zistil, a teda či žalovaná bola v zákonom stanovenej lehote písomne vyzvaná na zaplatenie úhrady.

49. Z predloženej výzvy na zaplatenie nedoplatku vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie nedoplatku evidovaného za kontrolované obdobie do 30.6.2023 vo výške 4,64 eur, vrátane poštovných sadzieb 2,40 eur, v zmysle ustanovenia § 10 ods. 3 zákona o úhrade za služby verejnosti listom zo dňa 14.2.2024 (č. I. 3 spisu). Z predmetnej výzvy zároveň vyplýva, že v prípade neuhradenia dlhu do 30 dní od doručenia výzvy, žalobca uplatní nárok na súde na zaplatenie nedoplatku spolu s pokutou a súdnym poplatkom. Takáto výzva podľa názoru súdu nespĺňa podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 10 ods. 2 zákona o úhrade za služby verejnosti. Pokiaľ žalobca nevyzval písomne žalovanú na zaplatenie úhrady do 60 dní od zistenia omeškania so zaplatením úhrady, nemohol mu vzniknúť ani nárok vyplývajúci z ustanovenia § 10 ods. 2, 3 zákona o úhrade za služby verejnosti. V tejto súvislosti nemožno ani prihliadať na skutočnosť, že omeškanie platiteľa úhrady trvalo dlhšiu dobu, je nutné vychádzať z toho, kedy došlo prvýkrát k omeškaniu, čo nepochybne bolo niekoľko mesiacov, resp. rokov pred zaslaním výzvy zo dňa 14.2.2024.

50. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený Krajským súdom v Prešove v uznesení sp. zn. 24Co/47/2018 z 11. 12. 2018, cit.: „Odvolací súd vychádzal nielen zo znenia ust. § 10 ods. 2 citovaného zákona, ale aj z primárneho práva Európskej únie, ktoré sleduje vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (článok 38 charty základných práv EÚ), kedy podľa názoru odvolacieho súdu v zmysle tohto ustanovenia je nutné vykladať aj prípadné nejednoznačné znenie vnútroštátnej právnej úpravy. Práve vážne stanovený začiatok doby, v ktorej by mal byť vyzvaný subjekt, ktorý má platiť úhradu, dáva súdu úlohu, aby vo svetle špecifického prípadu vyložil predmetné ustanovenie zákona. Zákona uvádza, že ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia. To, akým spôsobom by sa mala táto skutočnosť zistiť zákona podrobne neuvádza. Odvolací súd však v súlade s názorom súdu prvej inštancie má za to, že nemožno nedôvodne odkladať uplatnenie práva zo strany vyberateľa úhrady a umožniť mu to, aby vyzýval platiteľa v časovom odstupe niekoľkých rokov na zaplatenie tejto úhrady. Takéto konanie podľa názoru odvolacieho súdu rovnako ako súdu prvej inštancie nie je v súlade so zásadou riadneho hospodára, respektíve subjektu, ktorý je

povinný vykonávať správu úhrad a preto odvolací súd považoval za právne dôvodné potvrdiť napadnutý rozsudok v časti zamietnutia poplatku vo výške 17,- eur ako aj poštovného. tejto súvislosti podľa názoru odvolacieho súdu nie je relevantné to, že omeškanie platiteľa úhrady trvalo dlhšiu dobu. Je nutné vychádzať z toho, kedy došlo prvýkrát k omeškaniu, čo nepochybne bolo niekoľko rokov pred zaslaním tejto výzvy.“

51. Vzhľadom na vyššie uvedené sa preto súdu javí, že pokiaľ žalobca vyzval žalovanú k zaplateniu nedoplatku za obdobie od 1.11.2021 do 30.11.2021 výzvou až zo dňa 14.2.2024, nedodrжал zákonom predpísaný postup a nevyzval ju na plnenie v zákonnej lehote. Preto žalobca podľa názoru súdu nemá nárok ani na pokutu, ani na poštovné.

52. S poukazom na všetky hore popísané skutočnosti považuje súd nárok žalobcu na zaplatenie 21,64 eur (pozostávajúci z istiny vo výške 4,64 eur v rámci kontrolovaného obdobia 1.11.2021 – 30.11.2021, ako aj pokuty vo výške 17,- eur a úhrady poštovného vo výške 2,40 eur) za nedôvodný a nemal inú možnosť ako žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

O trovách konania súd rozhodol takto:

53. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

54. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

55. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

56. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. V konaní bola plne úspešná žalovaná, ktorej však v priebehu konania žiadne trovy nevznikli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal. Súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

58. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28.2.2018, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech rozhodnutie bolo vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.